

Is uit Dawn of the death, een film van George A Romero, Anchor Bay Entertainment, 1979

hanger van de uitbreidende reproductie van kapitaal in de samenleving. Beide bieden de belofte van onafgenomen overvloed.¹⁰ De vraag is of we zo'n fantasme enkel en alleen volgens de infernale verbeelding kunnen interpreteren, binnen het register van de levende doden die hersenloos door de overvloed van het uitgestorven winkelcentrum dwalen in George Romero's *Dawn of the Dead* (1979). Zo heeft de fysicus Freeman Dyson een heel andere kijk op de snelle verspreiding van nieuwe informatie-technologie dankzij de goedkope productiewijzen, het waanzinnige tempo en de alomtegenwoordige marketing. Hij wijst op de doorbraken die bijvoorbeeld in de astronomie mogelijk worden, op basis van de schat aan gegevens die door amateur-astronomen met behulp van een goedkope telescoop en dito computer kunnen worden verzameld¹¹. Diezelfde technologisch-economische omstandigheden hebben binnen de informatica zelf geleid tot de Open Source-beweging (cf het besturingssysteem Linux of de Firefox-browser), die beter geteste software heeft voortgebracht dan de eigenlijke ontwikkelaars precies door aan de gangbare economische cyclus te ontsnappen en de code van nieuwe programma's onmiddellijk aan iedereen vrij te geven. Wat tot een exponentiële vermenigvuldiging leidt van het aantal software-testers en -schrijvers. 'Given enough eyes, all bugs are shallow.' (Daar moet ik zelfs geen voetnoot bij zetten want u zult het straks vast googlen. QED.)

De geschiedenis van de pessimistische theorie van de avant-garde geeft de context aan voor de huidige hysterische reacties op de eis

voor een blijmoedige kunst. Op het Gentse colloquium werd meermaals Hal Fosters kritiek op Peter Bürger hernomen, uit diens boek *The Return of the Real: The Avant-Garde at the End of the Century* (1996). Bürger zelf had bij de tweede druk van *Theorie der Avant-Garde* al erkend dat hij het boek niet kon of wilde wijzigen omdat het getekend was door zijn specifieke tijdsgeest: het wegebben van de studentenrevolte van '68 en het plotse besef van de onmogelijkheid van een waarlijk totale, 'avant-gardistische' omwenteling van het dagelijks leven. Dat is de finale betekenis van de dood van de avant-garde. De avant-garde betekent een politieke erfenis voor ons. Na de ontgoocheling van '68 liet een generatie de armen zakken. Gelaten bouwde ze verder aan de welvaartsstaat. Het dode, nog lauwe lichaam van het avant-gardistische project werd langzaam zachter. Het gleed naar binnen via tal van nieuwe institutionele plooiën in de maatschappij.¹² Haar nieuwe bezieling: de alledaagse utopie. Vandaag wordt het bedrog van deze gerecupereerde avant-garde zichtbaar. De alledag moest getransformeerd worden tot een zoete cirkel van altijd toegankelijke 'creativiteit'. Dat is nog steeds de definitie die door Vlaams Hysterisch Links wordt gehanteerd: 'het Vlaams Belang wil... de creatieve vrijheid doden.' Als deze vrijheid zich laat doden door een stelletje clowns, dan zal ze wel niet zoveel voorstellen. Het is enkel de 'creativiteit' begrepen volgens het model van macramé-ateliers en het schilderen van chakra's die zich laat intimideren door opgeblazen cultuurpolitieke nep-fallussen zoals die van het Dewinterbedrijf.